

398
f - 666

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თაილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ეპატერინე აეთანდილის ასული ქორიძე

„ვეზხისტყაოსნის“ ხალხშრი ვარიანტები

(„ვეფხისტყაოსნისა“ და „ტარიელიანის“ ურთიერთმიმართება)

10.01.09. ფოლკლორი

ა გ ტ ო რ ე ვ ე რ ა ტ ო

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

ვერა ულიცა 27
14 " 05 1999

თბილისი
1999

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია ივ. ჯავახიშვილის
სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფოლკლორისტიკის
კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
ზურაბ კიკნაძე

ექსპერტი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
რევაზ სირაძე

ოფიციალური ოფიციალური:

1. ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი ალექსანდრე გვახარია
2. ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ამირან არაბული

წამყვანი როგორიცაცია

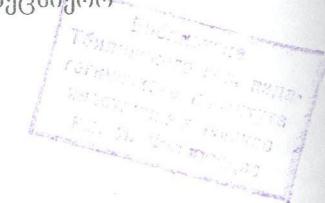
სულხან-საბა თრბელიანის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1999 წლის „18“ ო ვ ნ ა ს 6 / 10 - ზე
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სადისერტაციო საბჭოს P10. 01. C N2 სხდომაზე

მისამართი: 380028, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. №1.
დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო
ბიბლიოთეკაში.

ავტორეფერატი დაიგზავნა „18“ ო ვ ნ ა ს 6

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი

ნოდარ გაბიძე

ავტორეფერატი

1. თემის აქტუალობა

რუსთველოლოგიაში რუსთველის პოემის ფოლკლორული წარმოშობის თეორია დღეისათვის მარტივადაა გადაწყვეტილი: ხალხური „ტარიელიანი“ არ შეიძლება წინ უსწრებდეს შოთას პოემას, თავად პოემას კი პირველწყაროს მნიშვნელობა ენიჭება ვარიანტებთან მიმართებაში. მართალია, ამგვარი თვალსაზრისი „გაბატონებულია“, მაგრამ სპეციალური ნაშრომი მისთვის არავის მიუძღვნია (თუ არ ჩავთვლით მ.ჩიქოვანის მონოგრაფიას, რომელიც საწინააღმდეგო თვალსაზრისს — ხალხური „ტარიელიანის“ პირველადობის მტკიცებას შეიცავს).

სწორედ ამიტომ ჩვენ კიდევ ერთხელ მოუბრუნდით „ვეფხისტყაოსნისა“ და „ტარიელიანის“ ურთიერთმიმართების საკითხს, რათა ლიტერატურული პოემისა და ხალხური ვარიანტების ურთიერთშედარება-შეპირისპირებით წარმოგვეჩინა რუსთველის პოემის უადრესობა და ვარიანტების მისგან მომდინარეობა.

ამასთან, სრულიად განსხვავებული კუთხითაც განვიხილავთ პრობლემას და ყურადღებას მივაქცევთ ლიტერატურული ნაწარმოების ხალხურ აზროვნებაში გარდასახვის თავისებურებებსაც, გამოვკვეთთ იმ უმთავრეს ნიშან-თვისებებს, რომელთა არსებობაც „ვეფხისტყაოსნის“ ხალხურ ვარიანტებში უბირობოდ მიანიშნებს (ცხადყოფს) პირველწყაროს (ანუ შოთას პოემის) გავლენის კვალზე მათში და ამასთანავე, ხალხური აზროვნების ყაიდაზე გვიქმნის წარმოდგენას.

2. ნაშრომის მიზანია

ა) ერთიანი სურათი შევქმნათ საკვლევ საკითხთან დაკავშირებით დღემდე არსებული თვალსაზრისების (რომელიც სხვადასხვა ავტორთა შრომებშია გაფანტული) შეკრება-